

Bargieł, Barbara

Andrzej Lech Kutylowski (1939-2005)

Archeologia Polski Środkowowschodniej 8, 419-422

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA – THE CHRONICLE

BARBARA BARGIEŁ

ANDRZEJ LECH KUTYŁOWSKI (1939-2005)

W dniu 10 lutego 2005 r. zmarł w Lublinie mgr Andrzej Kutylowski – archeolog, wieloletni pracownik Służby Ochrony Zabytków. Parę dni później rodzina, przyjaciele, koledzy i studenci żegnali Go na cmentarzu przy ulicy Lipowej¹.

Urodził się 28. 11. 1939 w Białymstoku. Rok później wraz z rodzicami został zesłany na Syberię, gdzie przebywał do 1946 roku. Po powrocie do Polski rodzina osiedliła się ponownie w Białymstoku, gdzie Andrzej uczęszczał do szkoły podstawowej i liceum. Po pomyślnym zdaniu matury w roku 1960 i egzaminów wstępnych na kierunek archeologia Polski na UMCS przeniósł się do Lublina, miastu temu pozostał wierny do końca życia.

W czasie studiów brał czynny udział w licznych pracach terenowych i wykopaliskowych. Już w roku 1962 dostał prace zlecone z ramienia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej jako konserwator Zabytków Archeologicznych.

W roku 1965 obronił pracę magisterską na podstawie rozprawy o cmentarzysku ludności kultury lubelsko-wołyńskiej (wówczas znanej pod nazwą kultury ceramiki wstęgowej malowanej) w Strzyżowie napisanej pod kierunkiem prof. dr. Aleksandra Gardawskiego (poz. poz. 4 w załączonym zestawieniu).

Od roku 1964 pełnił obowiązki konserwatora zabytków archeologicznych województwa lubelskiego, najpierw przy Wydziale Kultury Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, później do roku 1974 w Muzeum Okręgowym na Zamku. Na mocy porozumienia Rektora UMCS z wojewodą lubelskim utworzono z dniem 1 I 1975 r. Archeologiczny Ośrodek Badawczo-Konserwatorski AOB-K). Po zmianie podziału administracyjnego kraju na podstawie porozumień odrębnych z wojewodami: chełmskim, białkopodlaskim i zamojskim działalność Ośrodka poszerzono na nowo powstałe województwa. AOB-K przejął na siebie wszystkie czynno-

ści Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dotyczące ochrony zabytków archeologicznych i badań konserwatorskich. Skład osobowy AOB-K związanego (wtedy) z Zakładem Archeologii UMCS stanowili pracownicy Zakładu i oddelegowani pracownicy ówczesnego Biura Dokumentacji Zabytków w Lublinie. Do zakresu działania ośrodka należało m.in. udział w kształceniu kadr w zakresie konserwatorstwa archeologicznego na potrzeby gospodarki i kultury Lubelszczyzny przede wszystkim traktując obszary większych inwestycji jako bazę ćwiczeniową dla studentów archeologii UMCS. Po jego likwidacji w roku 1990 pracował w Biurze Badań i Dokumentacji Zabytków. Na etacie konserwatora pozostał aż do emerytury. Do Jego obowiązków należały prace związane z inwentaryzacją, badaniami konserwatorsko-archeologicznymi i zabezpieczeniem zabytków, koordynacja i kontrola badań wykopaliskowych, organizacja stałej opieki nad zabytkami, propagowanie znaczenia zabytków archeologicznych wśród społeczeństwa, przygotowanie decyzji dotyczących zabytków archeologicznych oraz rejestru obiektów nieruchomych, udział w szkoleniu w zakresie podstaw konserwatorstwa archeologicznego.

Największą pasją życiową Andrzeja były prace terenowe – poszukiwania zwiadowcze, badania ratownicze i stacjonarne wykopaliska. Był ofiarnym i zaangażowanym, wykazującym dużą inicjatywę i fachowość organizatorem terenowych akcji konserwatorskich, a od 1979 roku wszystkich badań organizowanych w ramach ogólnopolskiej akcji Archeologicznego Zdjęcia Polski. Swoją wiedzę i doświadczeniem chętnie dzielił się z młodszymi kolegami głównie z Zakładu (następnie Katedry) Archeologii UMCS i studentami. Swe zainteresowania nie ograniczał tylko do jednej kultury czy epoki. Badania interwencyjne prowadził na stanowiskach datowanych od epoki kamienia po wczesne średniowiecze (m.in. w Strzyżowie, Nieleddwi, Zgórzyńskiem, Krężnicy Jaraj, Grabowcu, Żurawcach, Puławach-Włostowicach, Lublinie-Zembozrycach, Czermnie, Kniejowie, Mokrem, Wieprzcu).

¹ A. Kokowski, *Zmarł Andrzej Kutylowski*. Wiadomości Uniwersyteckie. R. 15: 2005, nr 3 (118), s. 3.

W latach studenckich należał do Zrzeszenia Studentów Polskich, w latach następnych w trakcie pracy do Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych (1965-1967), Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki (1967-1973), od 1980 roku do NSZZ „Solidarność”.

W pamięci wszystkich, którzy mieli szczęście Go znać pozostanie na zawsze jako dobry, bezinteresowny kolega.

Będziemy zawsze Cię pamiętać i wspominać.

BIBLIOGRAFIA PUBLIKACJI ANDRZEJA L. KUTYŁOWSKIEGO

1. *Archeologiczna wystawa polowa w Strzyżowie*. Z Otchłani Wieków 28: 1962, s. 70.
2. *Sprawozdanie z działalności konserwatorskiej zabytków archeologicznych na woj. lubelskie w 1963 r.* Sprawozdania Lubelskiego Ośrodka Archeologicznego 5: 1963, s. 1-2 (z J. Gurbą).
3. *Sprawozdania Konserwatora Zabytków Archeologicznych z pracy terenowej w 1964 r.* Sprawozdania Lubelskiego Ośrodka Archeologicznego 6: 1964, s. 7-8 (z J. Gurbą, A. Otłowskiem).
4. *Cmentarzysko kultury „ceramiki wstęgowej malowanej” w Strzyżowie, pow. Hrubieszów* (maszynopis pracy magisterskiej przechowywany w Instytucie Archeologii UMCS w Lublinie), 1965.
5. *Jeszcze jedna placówka muzealna na Lubelszczyźnie*. Z Otchłani Wieków 32: 1966, s. 135.
6. *Sprawozdanie z badań weryfikacyjnych i inwentaryzatorskich stanowisk archeologicznych na terenie woj. lubelskiego*. Sprawozdania Lubelskiego Ośrodka Archeologicznego 8: 1966, s. 1-3 (z J. Gurbą, A. Huniczem).
7. *Grabowiec, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Badania 1968 r. [wyd. 1969], s. 344 (z J. Gurbą).
8. *Kulik, pow. Chełm Lubelski*. Informator Archeologiczny. Badania 1968 r. [wyd. 1969], s. 38-39.
9. *Kułakowice III, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Badania 1968 r. [wyd. 1969], s. 39 (z J. Gurbą).
10. *Libiszów, pow. Parczew*. Informator Archeologiczny. Badania 1968 r. [wyd. 1969], s. 76.
11. *Przewodów, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Badania 1968 r. [wyd. 1969], s. 279-280.
12. *Badania sondażowe na „Górze Zamkowej” w Grabowcu*. Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego 8: 1970, nr 4, s. 31 (z J. Gurbą).
13. *Cmentarzysko kultury ceramiki malowanej w Strzyżowie*. Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego 8: 1970, nr 4, s. 22-23.
14. *Cyców, pow. Chełm Lubelski*. Informator Archeologiczny. Badania 1969 r. [wyd. 1970], s. 36-37.
15. *[Cyców Kolonia, pow. Chełm Lubelski]*. Z Otchłani Wieków 36: 1970, s. 279.
16. *Grób kultury amfor kulistych w Kułakowicach, pow. Hrubieszów*. Wiadomości Archeologiczne 34: 1969, s. 454 (z J. Gurbą).
17. *Lubartów, Kolonia Zagrody Lubartowskie*. Informator Archeologiczny. Badania 1969 r. [wyd. 1970], s. 82-83.
18. *Materiały kultury wstęgowej ceramiki malowanej i kultury strzyżowskiej z miejscowości Nieledew, pow. Hrubieszów*. Wiadomości Archeologiczne 35: 1970, s. 327-339 (z I. Kutylowską).
19. *[Pawlin, pow. Bełżyce]*. Z Otchłani Wieków 36: 1970, s. 279.
20. *Pobołowice, pow. Chełm Lubelski*. Informator Archeologiczny. Badania 1969 r. [wyd. 1970], s. 294-295.
21. *[Putnowice Kolonia, pow. Chełm Lubelski]*. Z Otchłani Wieków 36: 1970, s. 279.
22. *Sepulture a inhumation N° 3, Strzyżów 2A, distr. de Hrubieszów, dép. de Lublin*. W: *Le néolithique et le bronze ancien dans le sud-est de la Pologne*, réd. W. Hensel, K. Jażdżewski. Warszawa, fasc. 25: 1970, pl. 151. Inventaria Archaeologica (z J. Gurbą).
23. *Sepulture a inhumation N° 4, Strzyżów 2A, distr. de Hrubieszów, dép. de Lublin*. W: *Le néolithique et le bronze ancien dans le sud-est de la Pologne*, réd. W. Hensel, K. Jażdżewski. Warszawa, fasc. 25: 1970, pl. 152 [1, 2]. Inventaria Archaeologica (z J. Gurbą).
24. *Sepulture a inhumation N° 5, Strzyżów 2A, distr. de Hrubieszów, dép. de Lublin*. W: *Le néolithique et le bronze ancien dans le sud-est de la Pologne*, réd. W. Hensel, K. Jażdżewski. Warszawa, fasc. 25: 1970, pl. 153. Inventaria Archaeologica (z J. Gurbą).
25. *Sepulture a inhumation N° 7, Nieledew, distr. de Hrubieszów, dép. de Lublin*. W: *Le néolithique et le bronze ancien dans le sud-est de la Pologne*, réd. W. Hensel, K. Jażdżewski. Warszawa, fasc. 25: 1970, pl. 154. Inventaria Archaeologica.
26. *Szczekarków, pow. Lubartów*. Informator Archeologiczny. Badania 1969 r. [wyd. 1970], s. 326-327.
27. *Szczekarków, pow. Lubartów stanowisko „Kopiec”*. Informator Archeologiczny. Badania 1969 r. [wyd. 1970], s. 324-325.

28. *Wyniki badań wykopaliskowych w Nieledwi*. Biuletyn Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego 8: 1970, nr 4, s. 28-31 (z I. Kutylowską).
29. [Żurawce]. *Z Otchłani Wieków* 36: 1970, s. 278-279.
30. *Żurawce, pow. Tomaszów Lubelski*. Informator Archeologiczny. Badania 1969 r. [wyd. 1970], s. 105-106 (z J. Gurbą).
31. *Lubartów-Kolonia Zagrody, pow. Lubartów*. Informator Archeologiczny. Badania 1970 r. [wyd. 1971], s. 82-83.
32. *Pawlin, pow. Bełżyce*. Informator Archeologiczny. Badania 1970 r. [wyd. 1971], s. 30.
33. *Honiatyn, stan. 7, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 84.
34. *Kopyłów, stan. 1, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 85-86.
35. *Krężnica Jara, stan. 1, pow. Lublin*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 86.
36. *Krężnica Jara, pow. Lublin*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 87.
37. *Matcze, stan. 1, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 87-88.
38. *Oszczów, stan. 1, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 88.
39. *Oszczów, stan. 2, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 89.
40. *Oszczów, stan. 3, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 89.
41. *Oszczów, stan. 4, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 89-90.
42. *Oszczów, stan. 5, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 90.
43. *Oszczów, stan. 6, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 90-91.
44. *Uśmierz, stan. 1, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Odkrycia 1970-1971 [wyd. 1972], s. 93.
45. *Cmentarzysko kultury wenedzkiej (II/III w.) w Puławach (zabytki z badań 1973 roku)*. [Folder wystawy]. Lublin 1973, 4 s. nlb. (z J. Gurbą).
46. *Czermno – przykład wczesnośredniowiecznego kompleksu osadniczego*. W: Przewodnik XII Ogólnopolskiego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Lublin 28-31 VIII 1974, Cz. II, Lublin 1974, s. 51-54 (z J. Gurbą).
47. *Liski, pow. Hrubieszów*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1973 [wyd. 1974], s. 121.
48. *Puławy-Włostowice*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1973 [wyd. 1974], s. 153-154 (z J. Gurbą).
49. *Puławy-Włostowice, woj. lubelskie*. *Z Otchłani Wieków* 40: 1974, s. 70.
50. *Wyniki badań wykopaliskowych w Puławach-Włostowicach*. *Nasze Sprawy* 12, Puławy 1974, nr 12, s. 3 (z J. Gurbą).
51. *Zgórzyńskie, pow. Puławy*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1973 [wyd. 1974], s. 48.
52. *Zgórzyńskie, pow. Puławy*. *Z Otchłani Wieków* 40: 1974, s. 70.
53. *Lublin-Dąbrowa, stan. I*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1974 [wyd. 1975], s. 317.
54. *Lublin-Dąbrowa, stan. II*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1974 [wyd. 1975], s. 318.
55. *Ochrona zabytków archeologicznych na Lubelszczyźnie*. W: XXX lat archeologicznych prac badawczych i konserwatorskich w Lublinie, Lublin 1975, s. 16-21.
56. *Chomęciska Duże, woj. zamojskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1975 [wyd. 1976], s. 28.
57. *Czermno, gm. Tyszowce, woj. zamojskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1975 [wyd. 1976], s. 82 (z J. Gurbą).
58. *Klarów, gm. Milejów, woj. lubelskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1975 [wyd. 1976], s. 246-247.
59. *Czermno Kolonia, gm. Tyszowce, woj. zamojskie, stan. Ia*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1976 [wyd. 1977], s. 184-185 (z L. Gajewskim).
60. *Kniejów, gm. Biała Podlaska, woj. białkopodlaskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1976 [wyd. 1977], s. 56.
61. *Wola Skromowska, gm. Firlej, woj. lubelskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1976 [wyd. 1977], s. 166.
62. *Badania Zakładu Archeologii UMCS i Archeologicznego Ośrodka Badawczo-Konserwatorskiego w Lublinie w roku 1975*. *Rocznik Lubelski* 19: 1976 [wyd. 1978], s. 195-202 (z J. Gurbą, L. Gajewskim, S. Hoczyk-Siwkowską, I. Kutylowską).
63. *Mokre, gm. Zamość, woj. zamojskie*. Sprawozdania z badań terenowych Katedry Archeologii UMCS w roku 1981 [wyd. 1981], s. 13-14.
64. *Mokre, gm. Zamość, woj. zamojskie*. Sprawozdania z badań terenowych Katedry Archeologii UMCS w roku 1982 [wyd. 1982] s. 14-15.
65. *Wieprzec, stan. 1, gm. Zamość, woj. zamojskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1981 [wyd. 1982], s. 92-93.
66. *Mokre, stan. 1, gm. Zamość, woj. zamojskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1982 [wyd. 1983], s. 210-334.
67. *Rudno, gm. Milanów, woj. białkopodlaskie*. Sprawozdania z badań terenowych Katedry Archeologii UMCS w roku 1983 [wyd. 1983], s. 13, 15.

68. *Wieprzec, stan. 1, woj. zamojskie*. Sprawozdania z badań terenowych Katedry Archeologii UMCS w roku 1983 [wyd. 1983], s. 17-18 (z A. Urbańskim).
69. *Mokre, stan. 1, woj. zamojskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1983 [wyd. 1984], s. 167-168.
70. *Pawłowice, stan. 1 i Brzeźce, stan. 1, gm. Stężycza, woj. lubelskie*. Sprawozdania z badań terenowych Katedry Archeologii UMCS w roku 1984 [wyd. 1984], s. 12-13 (z J. Kąckim).
71. *Rudno, woj. bialskopodlaskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1983 [wyd. 1984], s. 48.
72. *Brzeźce, gm. Stężycza, woj. lubelskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1984 [wyd. 1985], s. 93.
73. *Pawłowice, stan. 1, gm. Stężycza, woj. lubelskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1984 [wyd. 1985], s. 86.
74. *Pawłowice, stan. 1 i Brzeźce, stan. 1, gm. Stężycza, woj. lubelskie*. Sprawozdania z badań terenowych Katedry Archeologii UMCS w roku 1985 [wyd. 1985], s. 13.
75. *Pawłowice, stan. 1, gm. Stężycza, woj. lubelskie*. Informator Archeologiczny. Badania rok 1985 [wyd. 1986], s. 86.
76. *Cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich w Woli Skromowskiej, woj. lubelskie*. Wiadomości Archeologiczne 48: 1983 [wyd. 1987], s. 55-57 (z A. Kokowskim).

Dr Barbara Bargieł
Instytut Archeologii UMCS
Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4
20-031 Lublin